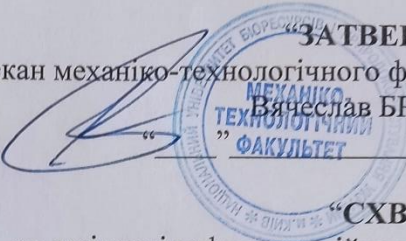

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра надійності техніки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан механіко-технологічного факультету
Вячеслав БРАТІШКО
_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри надійності техніки
Протокол №10 від 15.05.2024 р.

Завідувач кафедри
_____ Андрій НОВИЦЬКИЙ

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП
«Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
_____ Лілія САВЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ
(ТАРИФИ І ТАРИФНІ СИСТЕМИ)»**

Галузь знань – 27 «Транспорт»
Спеціальність – 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
Освітня програма – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
Факультет конструювання і дизайну

Розробник: к. е. н., доцент Валентина МЕЛЬНИК

Київ – 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра надійності техніки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан механіко-технологічного факультету

Вячеслав БРАТІШКО

“ _____ ” _____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри надійності техніки

Протокол №10 від 15.05.2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Андрій НОВИЦЬКИЙ

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП

«Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

_____ Лілія САВЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ
(ТАРИФИ І ТАРИФНІ СИСТЕМИ)»**

Галузь знань – 27 «Транспорт»

Спеціальність – 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Освітня програма – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Факультет конструювання і дизайну

Розробник: к. е. н., доцент Валентина МЕЛЬНИК

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Основи економіки транспорту (тарифи і тарифні системи)»

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</i>	
Освітня програма	<i>«Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	26 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	26 год.	год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	68 год.	148 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Основи економіки транспорту (тарифи і тарифні системи)» є вивчення економічних основ організації господарської діяльності автотранспортного підприємства в нових умовах господарювання, оволодіння економічними методами управління діяльністю автотранспортного підприємства.

Завданням дисципліни «Основи економіки транспорту (тарифи і тарифні системи)» є:

- вивчення господарських процесів в автотранспортних підприємствах, взаємозв'язків між ними;
- формування знань про структуру та економічні форми автотранспортного підприємства, сучасні тенденції його розвитку, економічний механізм функціонування автотранспортних підприємств;
- розуміння принципів і методів розрахунку показників результатів та ефективності виробничо-фінансової діяльності підприємств;
- засвоєння методик економічного обґрунтування інженерних рішень в автотранспортних підприємствах.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-5. Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-11. Здатність працювати автономно та в команді.

ЗК-12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-7 Здатність оптимізувати логістичні операції та координувати замовлення на перевезення вантажів від виробника до споживача, дотримуватись законів, правил та вимог систем управління якістю.

СК-11 Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-6 Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій.

ПРН-10 Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження навколишнього середовища.

ПРН-11 Класифікувати та ідентифікувати транспортні процеси і системи. Оцінювати параметри транспортних систем. Виконувати системний аналіз та прогнозування роботи транспортних систем.

ПРН-21 Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

ПРН-22 Організувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.

ПРН-23 Розпізнавати якісні і кількісні показники експлуатації транспортних засобів (суден). Оцінювати елементи конструкції транспортних засобів (суден). Установлювати зв'язок між елементами конструкції транспортних засобів (суден).

ПРН-26 Досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Автотранспортне підприємство як суб'єкт господарювання														
Тема 1. Транспортна галузь у системі національної економіки України			2	1			9	7	0.5					15
Тема 2. Організаційно-правові форми господарської діяльності автотранспортних підприємств та їх класифікація за формами власності			2	1			9	7	0.5					15
Тема 3. Виробнича програма автотранспортного підприємства та її основні економічні показники			2	1			9	8	-					15
Тема 4 Управління підприємством			2	1			9	8	-					15

Тема 5. Методи і моделі управління			2	1			9	7	-				10
Тема 6. Організаційні структури управління підприємством			2	1			9	7	-				5
Разом за змістовим модулем 1			12	6			54	60	1				75
Змістовий модуль 2. Результати та ефективність виробничої діяльності													
Тема 1. Основні засоби АТП			2	1			9		-				10
Тема 2. Оборотні засоби підприємства автомобільного транспорту			2	1			8		0.5				10
Тема 3. Трудові ресурси АТП та організація оплати праці			2	1			9		-				10
Тема 4. Амортизація основних засобів			2	1			8		-				10
Тема 5. Групування витрат за економічними елементами витрат			2	1			8		0.5				10
Тема 6. Порядок формування собівартості вантажних і пасажирських перевезень			2	1			8		-				10
Тема 7. Визначення фінансових результатів господарської діяльності по пасажирських та вантажних перевезеннях			1	1			8		-				10

Тема 8. Основи системи оподаткування автотранспортного підприємства			1				8		-			5
Разом за змістовим модулем 2			14	7			57	60	1			75
Усього годин			26	26			68	120	2			150

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Підприємство та підприємництво в сучасній системі господарювання. Ресурсне забезпечення агропромислового виробництва		
1	Організаційно-правові форми підприємства	4
2	Життєвий цикл та зовнішнє середовище господарювання підприємства	4
3	Порядок утворення та ліквідації підприємства	4
	Особливості управління підприємствами різних організаційно-правових форм	2
	<i>Всього годин за змістовий модуль 1</i>	<i>14</i>
Змістовий модуль 2. Результати та ефективність виробничої діяльності		
1	Склад і структура основних засобів	4
2	Формування та оцінка вартості основних засобів	4
3	Методи визначення амортизації	4
	<i>Всього годин за змістовий модуль 2</i>	<i>12</i>
	Всього годин	26

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Підприємство та підприємництво в сучасній системі господарювання. Ресурсне забезпечення агропромислового виробництва 1		
1	Значення транспорту в народногосподарському комплексі країни. Транспортний потенціал. АТП як єдина система.	10

2	Організаційно-виробнича структура АТП.	10
	<i>Всього годин за змістовний модуль 1</i>	<i>20</i>
Змістовий модуль 2. Результати та ефективність виробничої діяльності		
1	Якість транспортного обслуговування. Ринкові стандарти якості.	20
2	Тарифи і тарифні системи. Класифікація витрат на надання послуг. Основні методи аналізу витрат. Види норм і нормативів праці АТП.	28
	<i>Всього годин за змістовний модуль 2</i>	<i>48</i>
	Всього годин	68

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти;
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і

переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2199>);
- конспекти лекцій та їхні презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Дмитрієв І.А. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко., І.М. Кирчата – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 308 с.З
2. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 632 с.
3. Колосок В. Економіка транспортних підприємств. Навчальний посібник. – ПДТУ, 2016. 186 с. <https://www.yakaboo.ua/ekonomika-transportnih-pidpriemstv.html#tab-attributes>
4. Корецька С.О., Якимчук А.Ю. Карпан Т.С. Економіка автомобільного транспорту. Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 309с. Електронний ресурс <http://ep3.nuwm.edu.ua/1735/1/731622%20zah.pdf>
5. Методичні рекомендації до виконання розрахункової роботи «Ефективність використання ресурсних груп» // В. І. Мельник, Ю. І. Ревенко. – К.: НУБіП України, 2019. 20с.
6. Методичні вказівки до практичного заняття «Проблеми і перспективи розвитку національної транспортної системи України»// В. І. Мельник, Ю. І. Ревенко, С.О. Антипов, С.Є. Тарасенко, В.І. Мельник, С.З. Хмельовська. – К.: НУБіП України, 2019. 20с.

7. Додаток №1 до Галузевої тарифної угоди працівників автомобільного транспорту на 2005 рік «Тарифні ставки і оклади робітників автомобільного транспорту».
8. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України
9. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна рада України
10. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
11. <http://www.library.snu.edu.ua> – Наукова бібліотека
12. Податковий кодекс України із змінами і доповненнями, внесеними Законами України. Державна фіскальна служба України. Офіційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [\www/ http://sfs.gov.ua/nk/](http://www.sfs.gov.ua/nk/)
13. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [\www/ http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15.3](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15.3).
14. Закон України « Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [\www/http:// zakon.rada.gov.ua/go/1058-15 4](http://zakon.rada.gov.ua/go/1058-15.4).
15. Галузева угода між Державним агентством автомобільних доріг України і профспілкою працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України на 2020-2022 роки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [\www/http:// ukravtodor.gov.ua/4489/normatyvno-pravova_baza/](http://ukravtodor.gov.ua/4489/normatyvno-pravova_baza/)
16. Закон України «Про автомобільний транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [\www/http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2344-14](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2344-14).
17. Методика розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту від 27 листопада 2009 року № 1146/17162[Електронний ресурс].– Режим доступу : [\www//zhttp://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1146-09. 7](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1146-09.7).
18. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [\www/ http:// http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17).
19. Цивільний Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [\www/ http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15).

